

ጸሎተ ሓሙስ

2004 ዓ.ም. (4/15/2012)

ንባባት: 1ቆሮንጦስ 11:23~26፤ 1ጴጥሮ 2:12~25፤ ግ.ሐ.27:8~23፤ ሉቃ 22:1~30

ስብከት: ወሠራዕከ ማእደ በቅድሚያ በአንጻሪሆሙ ለእለ ይሳቅዩኒ፤ ወአጽሓድከ በቅብእ ርእሰየ፤ “እንጻር እቶም ዝሳቅዩኒ ኣብ ቅድመይ መአዲ ሰራዕካለይ፤ ንርእሰይ ብቅብኢ ኣለስለስካዮ” መዝ.23:5

ጸሎተ ኃሙስ ሓሙስ ጽግቦ ኢልና እንጽውዖ ኣብ ድሕነትና ዓቢ ምዕራፍ ዝሓዘ እዩ። በዚ መዓልቲ ክርስቶስ ዝለዓለ ፍቕሩ ገሊጹልና ኣብ መንጎና ክነብር ሥጋኡን ደሙን ክንምገብ እሞ ኣብኡ ክነብር ሂቡና። በዚ መዓልቲ ክህነት ንኣገልግሎት ቤተ ክርስትያኑ ሰሪዑልና። በዚ ዕለት ምስጢረ ንስሓ ሰሪዑልና። ክርስቶስ ቅድሚ ሕማማቱ ምጅማር ኩሉ ሂቡና በዚ ምክንያት ነዚ ዕለታት ሕማማት ብፍሉይ ዘኪርና ኣብቲ ዘፍቀረና ኣምላኽ ክንምለስ እሞ ደቂ ትንሣኤ ኮና ክንርከብ ንሕተት ኣሎና።

ቀዳሞት ክርስትያን ቅዱስ ቊርባን ማእከል እምነቶም ገሮም ስለ ዝተጓዕዙ ንኹሉ ፈተናታት፤ ስደት ሞት ዝተፈላለዩ ጸገማት ሰጊሮም ንክርስቶስ ኣብ ኩሉ ኣብጸሑሞ። ክርስቶስ ኣባይ ክነብር ክአምና ክምገብ ክቕበሎ ኣሎኒ መንዩ ካብ ክርስቶስ ዝፈልየኒ ሞት፤ ስደት፤ ሕማም፤ እናበሎ ዝኾነ ነገር ክፈልዮም ከምዘይክእል ተረዲኦም ሓሊፎም። ናይ ሎሚ ክርስትና እንተ ረኤና ኣብቲ ኣቦታትና ዘውረሱና ሓቀኛ እምነት ዘይጸንዔ ኮይኑ ክሳቅ ክዋረድ ንርኢ ኣሎና። ብንጹር ክርስቶስ ዝብለና ሥጋይ ዝበልዕ ደመይ ዝሰቲ ኣባይ ይነብር ኣነ ከኣ ኣብኡ እነብር ይብለና ስለዚ ኣብኡ እንተ ዘይተመለስና ኣብ ሕወትናን ዓለምናን ለውጥ ክመጽእ ክንጽብ የብልናን።

ኣብ ትምህርቲ ኣበው ኣብ ጸሎተ ሓሙስ ብዛዕባ ቅዱስ ቊርባን ቀዳሞት ክርስትያን ከመይ ገሮም ይዝክርዎ ከም ዝነበሩ ዝነገር ኣሎ። ኣብ 304 ዓ.ም. ሓደ ቊርባን ውሕድ ዝበሉ ክርስትያን ብሓንሳብ ኮይኖም ኣብ ኣቢትኒያ እትብሃል ከተማ ኣብ ሰሜን ኣፍሪቃ ብመዓልቲ ሰንበት ነቲ ብንጉሥ ዲዮለጽዩስ ተኸልኪሉ ዝነበረ ትእዛዝ ብምጥሓስ ቅዳሴ የዕርጉ ነሮም። ብኣጋጣሚ ተታሒዞም ኣብ ቤት ፍርዲ ቀሪቦም። ስለምንታይ ንትእዛዝ ንጉሥ ከም ዝጠሓሱ ሓደ ሽማገሌ ካብኦቶም ክምልስ እንከሎ ብሕጽር ዝበለ ግን ንኹሉ እምነቶም እተጠቓልል መልሲ ከምዚ እናበለ ሂቡ ይብሃል። “Sine Dominco non possumus” “ብዘይ ናይ ጎይታ ነገራት ክነብር ክኾነልና ኣይክእልን እናበለ ምስ መለስ 48 ብሓንሳብ ብሰማዕተነት ተቐቲሎም። ብዘይ ናይ ጎይታ ነገራት ክነብሩ ኣይክእሉን ነሮም እዚ ኸኣ ብዘይ ቅዱስ ቊርባን ማለት እዩ።

ከመይ ገርም እዞም ቀዳሞት ሰማዕታት ክርስትያን ናይ ኦቢቲነ ብዘይ ቅዱስ ቍርባን ክነብሩ ከም ዘይክእል ክርድኦም ክኢሉ። ከመይ ገሩ እዚ ናይ ቅዱስ ቍርባን ነገራት ግዳማዊ ዘይኮነ ኣብ ውሽጣዊ ግብኣም ቀንዲ ነገር ከምዝኾነ ክርድኦም ክኢሉ። ብዝቐለል ክንምልሶ ከሎና ከምዚ ሎሚ ንሕና ኣብ ቅዳሴ እንፍጽሞ መልክዕ ከምኡ ኮይኑ ይርድኦም ነሩ። ኣብ ቅዱስ ቍርባን ነጻነት ኣምልኾን ናይ ኣገልግሎት ሓይልን ክርእዩ ክኢሎም። ኣብ ቅዱስ ቍርባን ንኢየሱስ ክርእዩ ክኢሎም ስለዚ ብዘይ ብኣኡ ክነብሩ ከምዘይኮነሎም ነጊሮም።

ኣብ ኦሪት ዘጽአት (12:1~14) ከም ዝንበብ ፋሲካ ኣይሁድ ኣቐዲሙ ዝተገልጸ ነቲ ቅዱስ ቍርባን ዘስዕቦ መንፈሳዊ ነጻነት እዩ ዝሕብር። እስራኤላውያን ኣብ ምድረ ግብጺ ናይ ፖሎቲካ ባራዩ ጥራሕ ዘይኮነ መንፈሳዊ ባርነት እውን ነርዎም እዩ። ኣብቲ ጽሑፍ እንተ ረኣናዮ ንፈርዖን ንኣምላኾም ከምቲ ንሱ ዝደልዮ ኣብ በረኻ ንሰለስተ መዓልቲ ከይዶም ከምልኹ ፍቓድ ክህቦም ይሓትዎ ከም ዝነበሩ ንርኢ። ፈርዖን ፍቓድ ምስ ከልኤ ኣምላኽ ኣብ ጎኒ እስራኤላውያን ኮይኑ ውግእ ጀሚሩ። ካብኡ ንድሓር ፋሲካ ኣይሁድ ናይ እቲ ኣምላኽ ነጻ ዝገበሮም ዕለት ዝኸሪ ኾይኑ ክብዓል ጀሚሩ።

ኣብ 1ቆሮ. ዝንበብ ቅዱስ ጳውሎስ ኣብ መጨረሻታ ድራር ሓሙስ ኣብ ዝህቦ ሓበረታ ንሱ ዘምጽኦ መሰረታዊ ነጻነት ይገልጸልና። ፋሲካ ኣይሁድ ግዙፋዊ ነጻነት ንኣምልኾ ከም ዘምጽኤ ሓሙስ ጽግቦ ኸኣ መንፈሳዊ ነጻነት ንኣምላኽ ኣምጺኡ። ቅዱስ ቍርባን ድኽመታትናን ድንቁርናን ክንርኢ ካብ ዝኸውለናን ካብ ንኣይ ጥራሕ ካብ ዝብል ድኹም መንፈስ ኣውጺኡ ኣብ ምሉእ መንፈሳዊ ነጻነት ከም እንኣቱ ይገብረና። ብመንፈስ ኣምላኽ ዝምርሑ ሰባት ናይ እቲ ዘቐርብዎ ነገራት ንኣምላኽ ብቐኝዕ ዘይምጅኑ ኣጸቢቐም ይፈልጡ እዮም። ኣብ ገለ ነገራት ንኣምላኽ ብዝለዓለ ንኣምላኽ ከሓጉሱ ብማለት ክሳብ ደቆም ንመስዋዕቲ ዘዕረጉ ኣለዉ። እዚ ሓደ ዓይነት ባርነት እዩ። ብኻልእ መገዲ ክርኤ እንከሎ ኸኣ ንመስዋዕቲ ኣብቲ ንስኻ እትርድኦን እትደልዮን ጥራሕ ደሪትካ ናትካ ጥራሕ ክትገብሮ ኣብ ዝብል መንፈስ የውድቕካ። ናይ ስምዒትናን ንኣና ኣብ ዝጥዕመናን ጥራሕ ስለ እነተኩር ባራዩ ስምዒትናን ኮና ከምቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ዘይኮነ ከምቲ ንሕና እንደልዮ ክኸውን ንደሊ። እዚ ባርነት እዩ።

በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ቍርባን ሓዲስ ምዕራፍ ታሪኽ ደቂ ሰብ እዩ ዝብሃል። ሎሚ ኣምላኽ ሰብ ኮይኑ ባዕሉ ከመይ ገርና ከም እንጽሊ ይነግረና። ንሱ ጸሎት ጥራሕ ኣይኮነን ምሂሩና ንሱ ባዕሉ ኣብ ክንዳና ጸሎት ኣዕረጉ። “እዚ ሥጋይ ምእንታኻትኩም ዝውሃብ. . . “ እናበለ ብቤተ ክርስትያኑ ብካህናቱ ገሩ ብቐጻሊ ክድገም ምጅኑ ነጊሩ። “ነዚ ክትገብሩ ከሎኹም ንዝኸረይ ግበርዎ” እናበለ ክቐጽልዎ ከምዘለዎም ነጊሩ። ኣብ ጸሎተ ሓሙስ ጸሎት ካብ ሰብኣዊ ድኽመታትናን ነጻ ምጅኑ ገሊጹ። ወላ ብሓደ ኃጢአተኛ ካህን ዝዓርግ ቅዳሴ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ተቐባልነት ኣልኦ። ወላ ናይ ሓደ ኃጥአተኛ ማሕበር ቅዳሴ ንናይ ዓለም ድሕነት ከቀላጥፍ ይኸእል። ኣብ ጸሎተ ሓሙስ ዝሃበና ኣምላኽ ኣብ ክእለትናን ግላዊ ተግባራትና ዝምስረት ዘይኮነስ ኣብ ድላይ ኣምላኽ ዝተመስረተ ክኸውን ከምዝግባእ ገሊጹልና። ሽዑ ንሕና ብዘይ ስቓይ ክነምልኽ ንኸእል። ነዚ ክንገብር ከሎና ነቲ ብቐዳሞት ክርስትያን ዝብልዎ ዝነበረ “ብዘይካ ጎይታ ከመይሉ ይኾነልና” ዝብል ክርድኣና ይኸእል።

እዚ ርድኢት እዚ ኣብ ካልኣይ ሓሳብ የምጽኣና። ናይ ጎይታ ነገራት ኣብቲ ክነገልግሎ ዝግብኣና የሰጋግረና። ኣብ ቅዱስ ቍርባን ንኣምላኽ ዝግባእ መስዋዕቲ ጥራሕ ኣይኮናን እነዕርግ ናይ እቲ ዝገበርናዮ ኣምሳያ ንኣምላኽ ኢና እንቐበል። ናይ ክርስቶስ ሥጋን ደምን ብንጽሕና ክንቐበል ከሎና ኣብቲ መሰረት መንነትና ዝኾነ ንጸንዕ ማለት ኣብ ፍቕርን ኣገልግሎትን ንወፍር። በዚ ምኽንያት ይመስል ክርስቶስ ብመዓልቲ ሓሙስ ኣእጋር ኣርድእቱ ክሓጽብ ዝደለ። ኣእጋር

አርድእቱ ክላጽብ እንከሎ ዝገለጸ እንተሎ ውሽጣዊ ምስጢር ናይ እዚ ምልውዋጥ፥ ሓድነት፥ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ቅዳሴ ዘሎ ክርኢ ኢሉ እዩ። ኣምላኽ ባዕሉ ካብ ፍቕሪ ተላዒሉ ብመልክዕ ህብስትን ወይንን ኣብ መንጎና ሓዲሩ። ኣምላኽነቱ ከየጥፍኡ ኣብ መንጎና ሓደረ። ክርስቶስ ኣምላኽነቱ ከየጥፍኡ ናይ ኩልና ኣገልጋሊ ኮይኑ። ከምቲ ንሱ ዝገበሮ ክልና ክንገብር ኸኣ ንኹልና ይጽብየና።

እዚ ከቢድ ሓልፍነት እዩ። እንተኾነ ኢየሱስ ክርስቶስ መጀመርያ ንርእሱ ከይገበሮ ንኦሳ ኣይአዘዘናን። ንሱ ክሳብ መጨረሻታ ኣፍቂሩና ከምኡ ክንገብር ይደልየና። ሓደ እዋን ሓደ ጋዘጠኛ ንማዘር(አደ) ተረዛ ንሓደ ብርቱዕ ጨና ዝነበሮ ደዌ ዝሓመመ ካብ ጎደና ናይ ካልካታ ዘምጽአቶ ክትሓጽብ ምስ ረኣያ ኣነ ምልዮን ዶላር እንተ ዝህቡኒ ነዚ እትገብርዮ ኣይምገበርክዎን ኢልዎ። ንሳ ኸኣ ኣነ እውን ኣይምገበርክዎን ኢላቶ። ግን ነዚ ክገብር ዝገደደኒ ኣሎ ንሱ ኸኣ ቅዱስ ቍርባን ኢዩ ኢላቶ። ኣብ ቅዱስ ቍርባን ኩሉ ኣርእዩና። በዚ እዩ እንተ ወሓደ ሓደ ስዓት ኣብ ቅድሚ ቅዱስ ቍርባን እተሕልፍ ዝነበረት። በዚ እያ ደቂ ማሕበራ ቅዳሴ ክረኽባሉ ኣብዘይክእላ ጨረሻ ክትሰደን ዘይትደሊ ዝነበረት። ከምቶም ቀዳሞት ሰማዕታት ብዘይ ጉይታ ኣይኮነልና ዝብል ርድኢት ስለ ዝነበራ እዩ። ንክርስቶስ ኣብቲ ሕሙም ክትርእዮ ክኢላ። ንእምነትና ብዓይኒ ሰብ ጥራሕ እንተ ረኣናዮ ክንቅየር ይኸብደና እዩ።

ብዘይ ጎይታ ክነብር ኣይግብአናን ንሱ ዝኣተዎ ኪዳን ኣይጠልምን፥ እንዕርጎ መስዋዕቲ፥ ጸግኡ ክህበና፥ ነጻነቱ ክህበና፥ ንርእሱ ክህበና ኩሉ ጊዜ ምስ ደለየ እዩ። እዚ እዩ ምስጢርን ሓጎስን ጸሎተ ሓሙስ።

በዚ ብሩኽ ዕለት ንኹሎም ምክህነት ዘገልግሉ ፉልይ ጸጋ ክዕድሎም ኣብ ጸሎተይ እናዘከርኩ ንኹልና ተቐበልቲ ማጋኡን ደሙን ኮና ኣብ ቅድስና ክንኣቱ ባእሉ ርእሱ ዝገበና ክርስቶስ ኣብ መኣዱ ይዓድመና።

ኣብ ሕማማትን ሞትን ክርስቶስ ተኻፊልና ምስኡ ብሓዲስ መንፈስ እንትንሥኣ ጸጋ ይዓድለና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ